

למורה:

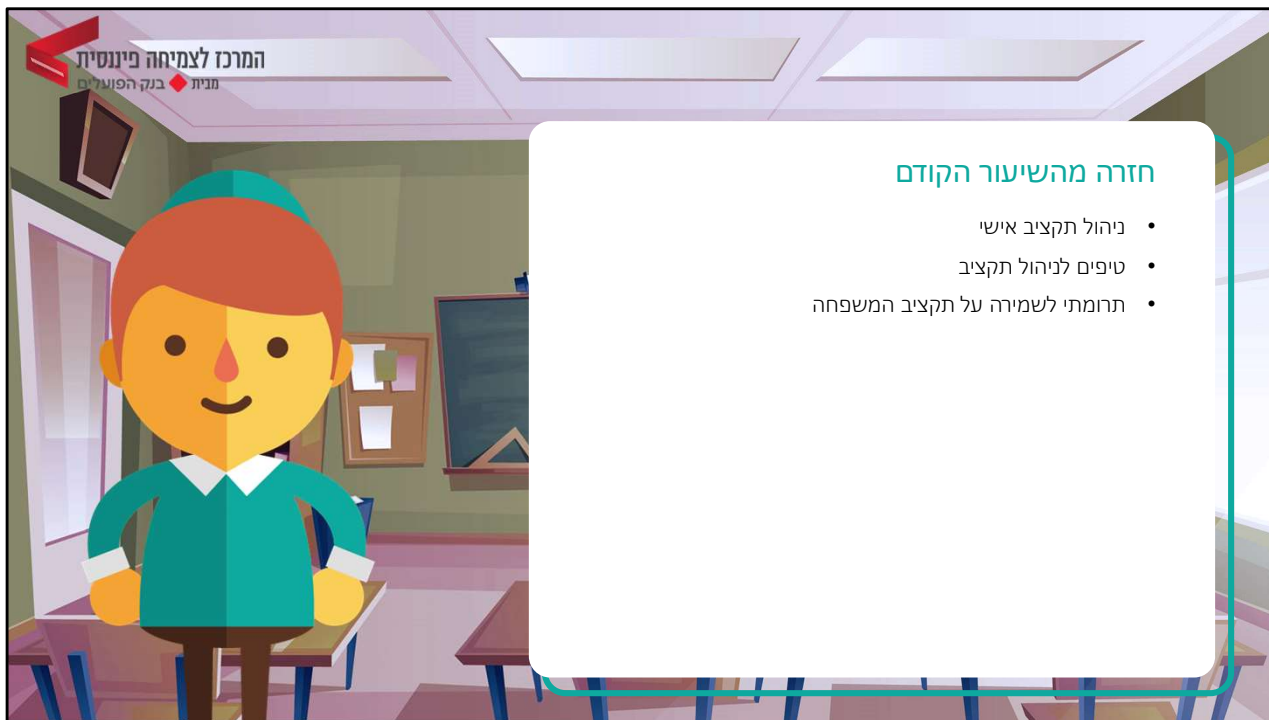
זהו שיעור מס' 6 בתכנית "חינוך לאחריות" המיועד לכיתות ז'-ח'. מיקום השיעור ברצף הלמידה: שיעור שישי בתכנית, תחת חטיבת "אני מנהל את הכסף שלי": אחרי שיעור מס' 5- 'האם אני שולט בכסף שלי?' ולפני שיעור מס' 7 'אני מממן את עצמי'. עדיף לסדר את הכיתה בצורת ח' בשביל שיהיה מקום לפעילויות השונות במהלך השיעור.

נושאי השיעור:

- למה ואיך כדאי לחסוך
- הלואה – האם זה כדאי

ציוד נדרש לשיעור:

- להצגת המצגת: מחשב עם חיבור לאינטרנט, מקרן, רמקולים (מומלץ- להקרנת סרטון)
- נספח א'- שקף 14

חזרה מהשיעור הקודם

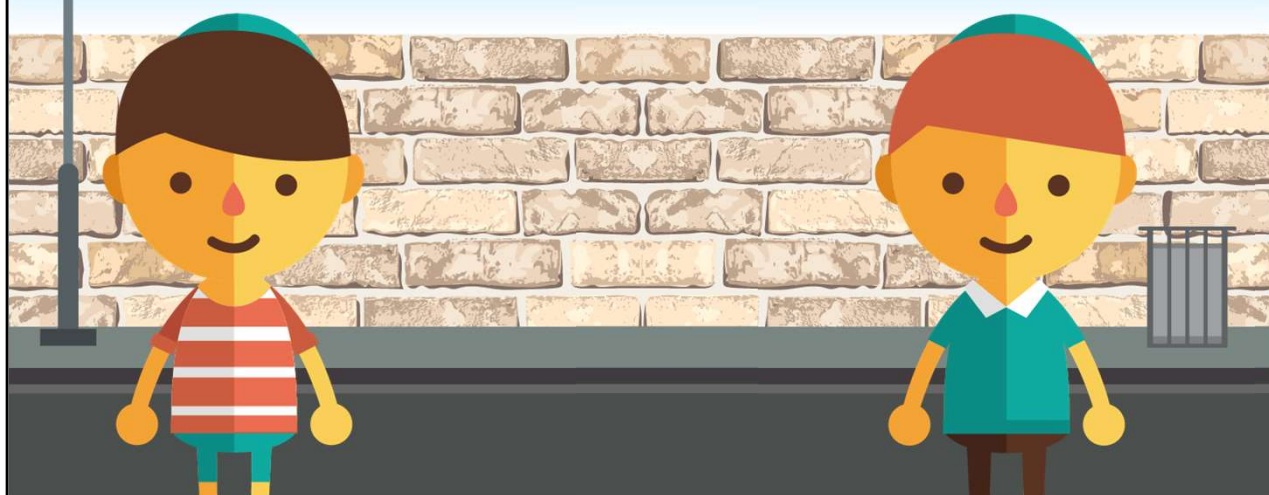
- ניהול תקציב אישי
- טיפים לניהול תקציב
- תרומתי לשמירה על תקציב המשפחה

למורה (2 דק')

בצעי חזרה על השיעור הקודם. **אמרי:** השיעור הקודם היה השיעור החמישי שלנו: דיברנו על תקציב ועל החשיבות שלו. **שאלי:** מישהו רוצה להזכיר לנו מהו תקציב ולמה הוא חשוב? **אספי** תשובות.

הוסיפי- לאחר מכן כל אחד הכין את התקציב שלו וניסה לצמצם בהוצאות בשביל לשמור על איזון חיובי. לבסוף, דנו בחשיבות של תקציב אישי למען תרומה לתקציב המשפחתי כולו. **שאלי** לבסוף: האם יש משהו לא מובן מהשיעור הקודם?

משימה מהשיעור הקודם:
האם יש משהו שבשבילו תרצו לחסוך כסף כדי
לקנות אותו בשנה הבאה?

למורה: (2 דקה)

שאלי את התלמידים: בסוף השיעור הקודם הצגתי בפניכם את השאלה- האם יש משהו שבשבילו תרצו לחסוך כסף כדי לקנות אותו בשנה הבאה? ביקשתי שתשתמשו בתקציב שבניתם בשיעור – האם השתמשתם בו? איך היתה החוויה? מישהו רוצה לשתף במחשבות שלו? **אספי** תשובות **אמרי:** בשיעור זה אנו נעסוק בחיסכון ובטיפים לחיסכון יעיל.

חיסכון

- האם אתם חוסכים את הכסף שלכם?
- אם חסכתם בעבר למען מטרה כלשהי – האם הגשמתם אותה?
- האם קל או קשה לכם לחסוך?
- לפי דעתכם, האם בכלל צריך לחסוך? לשם מה?

חיסכון:
שמירת כספים לשימוש עתידי

חיסכון קצר טווח- למספר חודשים- עד שנה.
חיסכון ארוך טווח- מספר שנים.

למורה: (6 דק')

פתחי בדיון, שאלות:

- האם אתם חוסכים את הכסף שלכם?
- אם חסכתם בעבר למען מטרה כלשהי – האם הגשמתם אותה?
- אם קל או קשה לכם לחסוך?
- לפי דעתכם, האם בכלל צריך לחסוך? לשם מה?

אספי תשובות ו**חשפי** את ההגדרה לחיסכון: שמירת כספים לשימוש עתידי. **הסבירי:** חיסכון, הוא החלק של ההכנסה שלנו שאנו לא מוציאים על בילויים או על קניית מוצרים בהווה, זה כסף שאנחנו צוברים בהווה כדי להשתמש בו בעתיד. בעזרת החיסכון נוכל בעתיד לקנות מוצרים או שירותים שאנחנו רוצים ושאננו יכולים לקנות בהווה כי אין לנו את הכסף. הוסיפי כי חיסכון יכול להיות קצר טווח- לחודשים בודדים ועד שנה, או חיסכון ארוך טווח של מספר שנים.

למורה: (1 דקה)

הציגי את שלושת השלבים לחיסכון נכון:

1. הגדרת יעד לחיסכון
2. קביעת סכום קבוע לחיסכון ומקום לחיסכון
3. תחילת חיסכון ומעקב אחריו עד למימושו

למורה:

הדגיש: חיסכון הוא לא רק לשם מטרה מסוימת. חיסכון חשוב למען רשת ביטחון, למקרים לא צפויים שאנו זקוקים לכסף. על כן, חיסכון הוא דרך חיים!

1. הגדרת יעד לחיסכון

הגדרת יעד לחיסכון תעזור לכם להיות ממוקדי מטרה, לשמור על כספי החיסכון ולהימנע מבזבוזו על רכישות אחרות.

שאלו את עצמכם:

- האם זוהי באמת המטרה שלשמה אני רוצה לחסוך או שזה "טרנד" חולף, שבעוד מס' חודשים כבר לא ארצה אותו?
- האם אני מוגבל בזמן החיסכון שלי?
- האם זהו סכום מציאותי?

למורה: (3 דק' הסבר + 2 דק' עבודה בדף)

שלב 1:

אמרי- הגדירו מהי המטרה שלשמה אתם חוסכים כסף (קניית טלפון, מחשב חדש, כרטיסים להופעה ועוד), הגדרת היעד תעזור לכם להיות ממוקדי מטרה, לשמור על כספי החיסכון ולהימנע מבזבוזו על רכישות אחרות.

כאשר אנו בוחרים את היעד, עלינו לשאול את עצמנו:

- האם זוהי באמת המטרה שלשמה אני רוצה לחסוך או שזה "טרנד" חולף, שבעוד מס' חודשים כבר לא ארצה אותו?
- האם אני מוגבל בזמן החיסכון שלי?
- האם זהו סכום מציאותי?

חלקי את נספח א' (שקף 14) והסבירי שנעזר בו במהלך השיעור.

בקשי מהתלמידים למלא את המשבצת הימנית בנספח. אמרי להם שהם יכולים לרשום מטרה אחת שהם רוצים לחסוך לשמה או מס' מטרות. הן יכולות להיות מטרות לטווח הקצר (עד שנה) או לטווח הארוך (מס' שנים)

2. קביעת סכום קבוע ומקום החיסכון

הגדירו סכום קבוע אותו תחסכו כל חודש. בצעו:

- השוואת מחירים
- בירור עצמי: עד מתי אהיה מוכן לחסוך למען המטרה?

סכום המטרה - 1500 ₪ (מספר החודשים 10 חודשים)	⇒	סכום קבוע כל חודש: 150 ש"ח כל חודש
סכום המטרה - 1500 ש"ח סכום חודשי קבוע - 100 ש"ח	⇒	מספר החודשים: 15 חודשים

למורה: (5 דק הסבר + 2 דק' עבודה בדף)

שלב 2:

אמרי: בשלב השני הגדירו כמה כסף תחסכו בכל חודש (סכום קבוע).

הסבירי: כאשר אנו קובעים את הסכום הנדרש לחיסכון עלינו לברר או לבצע מס' דברים:

- השוואת מחירים בשביל להימנע מתשלום יקר ולא רצוי. בהמשך הקורס נלמד יותר לעומק על צרכנות נבונה ועל השוואת מחירים, אבל באופן כללי ניתן לומר שכדאי לעשות השוואת מחירים בשוק בשביל להבין מה עלות הגשמת המטרה שלכם. לדוגמא, במידה ואתם מעוניינים לחסוך למחשב חדש, כדאי שקודם תבדקו באינטרנט ובחנויות מחשבים, כמה עולה המחשב שאותו אתם רוצים לקנות.

- בירור עצמי: עד מתי אהיה מוכן לחסוך למען המטרה? האם זוהי מטרה שעלי להגשים תוך זמן מוגבל? (לדוגמא- אירוע משפחתי בעוד שנה)

לאחר מכן, **חשפי** את ה"נוסחה" לחישוב הסכום הקבוע, **אמרי:** ישנן 2 "נוסחאות" לחיסכון:

1. ברגע שגיליתם מהו הסכום אותו אתם צריכים לחסוך, עליכם לחלק אותו במס' חודשים שאתם מעוניינים או יכולים לחסוך עבורו. הסכום שיצא הוא הסכום אותו עליכם לחסוך כל חודש. למשל, אם אני רוצה לקנות מחשב שעולה 1500 שקל ואני רוצה להשיגו תוך 10 חודשים, אני אצטרך לחסוך 150 שקל כל חודש.

2. במידה ואתם יודעים כבר כמה אתם יכולים לחסוך כל חודש, חלקו את סכום המטרה בכמות החודשית ותקבלו כמה חודשים ייקח לכם להגיע למטרה. למשל, אם אני רוצה לקנות את המחשב ב-1500 שקל ואני יודע שאני יכול כל חודש לחסוך לא יותר מ-100

שקלים, ייקחו לי 15 חודשים להשיג את המטרה.

אמרי: היעזרו בדפים שלכם, ורשמו בערך מהו סכום המטרה (לאחר מכן, תעשו השוואת מחירים בבית) ומהו מספר החודשים שאתם מוכנים/ יכולים לחסוך עבורו.

2. קביעת סכום קבוע ומקום החיסכון

בחרו את מיקום החיסכון:

חסרונות	יתרונות	
<ul style="list-style-type: none"> פיתוי להשתמש בכסף פחות בטוח – עלול ללכת לאיבוד 	<ul style="list-style-type: none"> הכסף זמין למקרה חירום 	בבית
<ul style="list-style-type: none"> נזילות קנסות יציאה 	<ul style="list-style-type: none"> הנאה מריבית הכסף שמור ובטוח הכסף פחות זמין לכן הפיתוי קטן יותר 	בבנק

* ניתן להקים חסכונות גם במקומות נוספים כמו חברות השקעה

למורה: (3 דק')

הוסיפי: לאחר מכן, בחרו היכן אתם רוצים לחסוך. ניתן לחסוך כסף בבית או בבנק. לכל מסלול חיסכון יש את היתרונות והחסרונות שלו. **הציגי** את טבלת היתרונות והחסרונות לכל אפשרות ופרטי בכלליות. (פירוט על חסרונות חיסכון בבנק: נזילות – למעט אם מדובר בפיקדון יומי, יש להודיע תקופה מראש על משיכת הפיקדון והמשיכה מתבצעת במועד מסוים בלבד. קנסות יציאה – הבנק לעיתים גובה מאיתנו קנס כספי על משיכת הפיקדון בטרם הסתיימה התקופה שלו, או בשבירת תכנית חיסכון, למעט במועדים מסוימים פעמיים בשנה.)

שאלי: מישהו זוכר מהי ריבית? ריבית היא "מחיר הכסף". בחיסכון, הריבית היא לטובתנו: כשאנו חוסכים כסף בבנק אנחנו מלווים לבנק את הכסף שלנו לתקופה מוגדרת. עבור הזכות שאנו נותנים לבנק להשתמש בכסף שלנו הוא משלם לנו. ריבית היא סכום כסף שהבנק נותן לנו והיא בדרך כלל אחוז מסוים מהסכום. לדוגמא: בכל חודש הבנק יתן לנו 1% מסכום החיסכון.

שאלי: נסו לחשוב, האם סכום החיסכון יהיה בכל חודש? האם סכום הריבית יהיה זהה בכל חודש? (התשובה היא לא. הריבית תעלה בהתאם לסכום החיסכון).

טיפים בחיסכון:

- כשחוסכים, חשוב לשמור את הכסף במקום ייעודי - מחוץ לארנק או מחוץ לחשבון העובר

- ושב כך שלא תוכלו להשתמש בו ביום יום.
חשוב שהסכום שהגדרתם לא יגרור אתכם למינוס בחשבון הבנק שלכם. למשל: אם אתם מרוויחים 1000 ₪ בכל חודש ומוציאים 800 ₪. החלטתם להפריש לחיסכון 250 ₪ בכל חודש. זהו מצב בעייתי עלול לגרור אתכם למינוס של 50 ₪ בכל חודש.

3. תחילת חיסכון ומעקב עד למימוש

כדי לוודא שאכן אנו עומדים ביעד שהצבנו לעצמנו, נבצע מעקב אחר החיסכון: נבדוק מהו הסכום שהצטבר.

- מה עלינו לעשות במידה ולא הצלחנו לאסוף את הסכום הרצוי?
- מה נעשה אם הצלחנו לגייס יותר כסף ממה שהיינו צריכים?
- מה נעשה אם בסוף אנו לא רוצים להשקיע את החיסכון על המטרה הראשונה שהצבנו?

למורה: (4 דק')

שלב שלישי:

הסבירי: השלב השלישי והאחרון הוא שלב המעקב אחרי החיסכון ומימושו ברגע ההגעה לסכום הרצוי.

שאלי: מדוע עלינו לבצע מעקב אחרי החיסכון? (כדי למנוע מצב שאנו "מדלגים" בטעות על חודש, כדי להבין כמה חסר לנו להשגת המטרה ועוד). עלינו לוודא שאספנו את הסכום הרצוי בזמן שהגדרנו.

קיימי דיון במליאה. שאלי:

- במידה ולא הצלחנו לאסוף את הסכום הרצוי, מה עלינו לעשות? (תשובות אפשריות: נמשיך לחסוך, נוותר על מטרתנו המקורית ונקנה משהו חלופי...)
 - מה נעשה אם הצלחנו לגייס יותר כסף ממה שהיינו צריכים? (תשובות אפשריות: תמיד כדאי לשמור למצבי חירום, או לחסוך למטרה נוספת)
 - מה נעשה אם בסוף נחליט שאנו לא רוצים להשקיע את כספי החיסכון במטרה המקורית שהצבנו? (נמשיך לחסוך / נשקיע את הכסף במשהו אחר)
- המליצי:** החל מהיום כדאי שתתחילו לחסוך להגשמת המטרות שלכם. חלק מכם אולי כבר חוסכים וחלק עדיין לא. את המשבצת האחרונה בדף העבודה אני משאירה לכם למלא בבית כאשר תבצעו מעקב אחר החיסכון.
- הדגישי:** חשוב שתנהלו את כספכם בצורה חכמה. בכך שתהיו מחושבים, תהיו חופשיים להגשים את החלומות שלכם באופן עצמאי ותקלו על ההורים.

למורה: (5 דק')

בשיעור למדנו על הצורך בחיסכון למען הגשמת מטרה מסוימת, אך מה קורה אם אין לנו חיסכון ואנו זקוקים לסכום כסף באופן מיידי? נניח שהתקלקל לכם המחשב או הסלולרי ולא תוכלו לחכות שנה כדי לחסוך. במקרה כזה, ניתן לקחת הלוואה. הלוואה ניתן לקחת מאדם קרוב ואם אין ברירה אז מהבנק. הבנק מאפשר לנו להחזיר את ההלוואה בתשלומים. **שאלו:** למען איזה סוגי מטרות לדעתכם אנשים לוקחים הלוואות? (חתונה, הקמת עסק, לימודים, מקרה חירום)

הגדרה להלוואה: הלוואה היא עסקה בה אדם או גוף נותן סכום כסף לאדם או גוף אחר, לתקופה מוגבלת בזמן, לפי תנאים שנקבעים מראש. הגוף הנותן את הכסף נקרא "מלווה", והגוף שמקבל את הכסף נקרא "לווה".
הסבירו: ההחלטה על תנאי החזר ההלוואה נקבעת מראש.

אז מה עדיף,
לחסוך או
לקחת הלוואה?

הלוואה, האם זה כדאי?

כשלוקחים הלוואה מהבנק, מחזירים את סכום הלוואה בתוספת סכום הריבית.

הלוואה למטרת צמיחה (לימודים, הקמת עסק) במידה שקולה, היא דרך טובה להגדלת ההכנסות בעתיד

למורה: (3 דק')

שאלי: איזה אינטרס יש לבנק להלוות כסף ללקוחותיו? **אספי** תשובות **והסבירי:** קודם הזכרנו את המושג "ריבית" תחת הנושא של חיסכון בבנק. גם כשלוקחים הלוואה מהבנק, הבנק גובה מאתנו ריבית. לרוב הריבית על הלוואה הרבה יותר גדולה מריבית על חיסכון. אם לוונו מהבנק סכום מסוים, נאלץ בסופו של דבר להחזיר את סכום הלוואה בתוספת סכום הריבית. עכשיו ברור מה האינטרס של הבנק במתן הלוואה – הבנק מרוויח את כספי הריבית. **הדגישי:** כמו שצינו קודם. תמיד כדאי לחסוך ולהתכונן לבאות. אך אם לוקחים הלוואה למטרת צמיחה – כמו לימודים, פיתוח עסק וכו' – הלוואה במידה שקולה וניהול נכון של הכסף, תגרום לכך שנוכל להגדיל את ההכנסות שלנו בעתיד. מנגד, הלוואה לכיסוי חוב או בגלל התנהלות לא נכונה היא בהחלט הלוואה שיש להימנע ממנה.

למורה: (2 דק')

סכמי את השיעור: בשיעור זה למדנו על הצורך בחיסכון כספי ובחשיבות שלו. כל אחד מכם הציב לעצמו מטרה כלשהי שהוא מעוניין לחסוך עבורה. סיכמנו את השלבים הנדרשים להגדרת תנאי החיסכון - קביעת יעד כספי והסכום המופרש לחיסכון, קביעת המקום בו נשמור את כספי החיסכון וקיום מעקב אחר סכום החיסכון עד למימוש. בנוסף, למדנו מהי הלוואה ומהו מחיר הלוואה והבנו שכאשר הדבר מתאפשר, עדיף לחסוך ולהתכונן לבאות, אך לעיתים הלוואה יכולה לפתוח דלתות ולאפשר הכנסות גדולות יותר בעתיד **הציגי** לתלמידים את השאלה לקראת שיעור הבא: כעת אסור למעסיקים להעסיק אתכם כי אתם צעירים מידי אך בקרוב תוכלו להתחיל לעבוד בחופשים. איזה סוגי עבודות יתאימו לכם? במה הייתם רוצים לעבוד?

החיסכון של _____ . תאריך תחילת החיסכון: _____

תחילת חיסכון ומעקב	קביעת סכום קבוע:	יעד החיסכון:
<p>תאריך: _____ כמה יש לי בחסכון? האם אני עומד בזמנים? במידה ולא, מה עליי לעשות?</p> <hr/> <p>תאריך: _____ כמה יש לי בחסכון? האם אני עומד בזמנים? במידה ולא, מה עליי לעשות?</p>	<p>סכום המטרה: _____ כמה חודשים אחסוך? כמה אחסוך כל חודש? _____</p> <p style="text-align: right;">חשב כאן:</p>	<p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p>

למורה:

זהו שקף מוטר

דף נספח חיסכון לפי שלושת השלבים, יש להדפיס לפי כמות התלמידים.